

Handläggning Integrationsstrateg Katarina Nyman
Direkttelefon +46520496807
Epost trollhattans.stad@trollhattan.se
Datum 2019-03-29
Diariernr KS 2019/00219

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige

Inledande synpunkter

Utredningen beskriver hur arbetet med mänskliga rättigheter genom nationella institutioner genomförs i Norge, Danmark, Finland och Tyskland. Nationella institutioner ska styras genom de principer som fastslås i Parisprinciperna. År 2015 lämnade FN:s råd för mänskliga rättigheter en rekommendation om att en nationell institution bör inrättas i Sverige. Det skulle vara ett led i att säkerställa att respekten för de mänskliga rättigheterna följs i Sverige, vilket Trollhättans Stad ser positivt på då det skulle utgöra ett bra stöd i kommunernas arbete inom området. Att det redan finns nationella institutioner i närliggande länder är en fördel då det skulle finnas mycket erfarenheter och lärdomar att hämta inför uppstarten av en svensk nationell institution.

Då utredningens förslag främst gäller den nationella nivån, institutionens organisation och ledning avser Trollhättans Stads synpunkter främst de förslag som till viss del berör kommunernas arbete.

Synpunkter på förslagen

4.3 Institutionens närmare uppgifter

Förslag: Institutionens närmare uppgifter ska fastställas i lag. Institutionen ska inom sitt verksamhetsområde särskilt

- följa, undersöka och rapportera om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och genomförs,*
- lämna förslag till regeringen om de åtgärder som behövs för att säkerställa de mänskliga rättigheterna,*
- ha kontakter med internationella organisationer och även i*

Kommunstyrelsen

övrigt delta i internationellt samarbete,

- främja utbildning, forskning, kompetensutveckling, och*
- främja information och ökad medvetenhet om de mänskliga rättigheterna.*

Institutionen får föreslå att Sveriges folkrättsliga åtaganden utvidgas på de mänskliga rättigheternas område. Institutionen ska inte pröva enskilda klagomål om kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Trollhättans Stad ser positivt på utredarens förslag om institutionens uppdrag då det skulle gynna kommunerna i deras kunskapsbaserade arbete. Mänskliga rättigheter är ett brett område att bevaka och därmed skulle det vara positivt att en särskild institution har uppdraget att samla och förmedla kunskap. Utredaren lyfter att MR-delegationen uppmärksammat en stor efterfrågan på kompetensutveckling inom området. Stöd i kunskaps- och kompetensutveckling skulle Trollhättans Stad se som mycket välkommet, både när det gäller utvecklingsarbetet som i säkerställandet av att de mänskliga rättigheterna respekteras i vår stad. Trollhättans Stad ser även positivt på uppdraget att öka medvetenheten om individens rättigheter hos allmänheten.

Utredaren poängterar att det bör vara institutionens avgörande vilka prioriteringar som skall ges de olika uppgifterna utifrån en bedömning av vad som är mest effektivt ur ett främjandeperspektiv. Trollhättans Stad delar utredarens bedömning gällande detta med utgångspunkt i det helhetsperspektiv som en sådan institution skulle få.

6.3.2 Rådet för de mänskliga rättigheterna

Förslag: Vid institutionen ska det finnas ett råd som benämns Rådet för de mänskliga rättigheterna. Rådet ska utses av institutionens styrelse. Rådet ska ge råd och stöd genom att tillföra institutionen kunskaper och erfarenheter från det civila samhällets och andra aktörers arbete med mänskliga rättigheter. Inom rådet ska det finnas särskild kompetens i fråga om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Rådets namn och uppgifter samt att det utses av styrelsen ska anges i lag. I övriga frågor som rör rådet ska institutionen besluta själv.

Trollhättans Stad ställer sig bakom förslaget om att det i Rådet för de mänskliga rättigheterna bör finnas en särskild kompetens från det civila samhället samt för personer med funktionsnedsättning. Civilsamhällets roll i ett demokratiskt samhälle som vilar på mänskliga rättigheter samt särskilt beaktande för rättigheter för personer med funktionsnedsättning är betydande.

7.1.2 En skyldighet att lämna uppgifter om åtgärder och att komma till överläggningar

Förslag: Statliga förvaltningsmyndigheter, kommuner, landsting och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen ska på institutionens begäran lämna uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits i den egna verksamheten för att säkerställa de mänskliga rättigheterna. De ska även på institutionens begäran komma till överläggningar med institutionen. Denna skyldighet ska fastställas i lag. Skyldigheten ska inte gälla för domstolsliknande nämnder eller sådana organ i förvaltningsmyndigheter som har domstolsliknande uppgifter.

En skyldighet för kommuner och andra offentliga aktörer att lämna uppgifter om åtgärder är enligt utredaren ett sätt för institutionen att kunna utgöra ett stöd och påtryckningar i dess uppdrag att följa arbetet med mänskliga rättigheter i landet. Institutionen kommer genom sin myndighetsform redan att ha tillgång till en stor del underlag för att följa arbetet men det kan ändå vara av vikt att tydliggöra aktörers skyldighet att lämna uppgifter. Trollhättans Stad anser att det sannolikt skulle vara positivt för kommunerna att institutionen följer arbetet på lokal nivå för att institutionen ska kunna göra rätt bedömningar i sina prioriteringar. Skyldigheten att lämna uppgifter om åtgärder skulle tillsammans med annat material och underlag (som till exempel undersökningar om attityder eller andra frivilliga undersökningar som är riktade mot allmänheten) som institutionen tar del av skapa en god överblick över arbetet.

9.2 Överflyttning av Diskrimineringsombudsmannens främjandeuppdrag till institutionen

***Bedömning:** Det finns skäl att samla ansvaret för främjandeuppdraget på diskrimineringsområdet hos en aktör. Det bör därför övervägas om institutionen ska ta över Diskrimineringsombudsmannens främjandearbete. Detta kan ske vid en framtida översyn av institutionens och Diskrimineringsombudsmannens uppdrag.*

Trollhättans Stad delar utredarens bedömning att det i framtida översyn bör utredas om främjandeuppdraget istället skall flyttas över från Diskrimineringsombudsmannen till institutionen, då det stämmer väl överens med institutionens helhetsuppdrag.

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens ordförande

Ulrika Strandroth Frid
Stadsdirektör